

ЗАПИСНИК

**од 17 - та седница на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
одржана на 23.03.2014 година**

Присутни членови на Советот на Агенцијата: д-р Зоран Трајчевски, д-р Милаим Фетаи, д-р Борис Арсов, м-р Алма Машовиќ, Селвер Ајдини, Столе Наумов, Лазо Петрушевски, Замир Мехмети, Антонио Јовановски, м-р Методија Јанчески, Бранко Радовановиќ, м-р Васко Петревски, Методи Стоименовски.

Отсутни членови на Советот на Агенцијата: акад. Бојан Шоптрајанов (оправдано отсутен), Сељадин Џезаири (оправдано отсутен).

Присутни од Стручна служба: м-р Андриана Скерлев – Чакар, Огнен Неделковски, м-р Емилија Јаневска, Луција Ѓурковиќ.

Други присутни: Јегор Тилпунов од ОБСЕ ОДИХР, Николина Грабуловска од ОБСЕ ОДИХР.

Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски ја отвори 17-та седница на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Седницата започна во 12 часот и се одржа во просториите на Агенцијата.

Советот на Агенцијата, едногласно, со 13 гласа „за“, од Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, Заменикот на претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Милаим Фетаи и членовите на Советот на Агенцијата: д-р Борис Арсов, м-р Алма Машовиќ, Селвер Ајдини, Замир Мехмети, Столе Наумов, Бранко Радовановиќ, Лазо Петрушевски, Антонио Јовановски, м-р Методија Јанчески, м-р Васко Петревски, Методи Стоименовски, го усвои следниот:

Дневен ред

1. Предлог-Мислење на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во врска со законската обврска на Собранискиот канал да емитува бесплатно политичко претставување.

Точка 1

Советот на Агенцијата го разгледа предложеното Мислење на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во врска со законската обврска на Собранискиот канал да емитува бесплатно политичко претставување.

Раководителот на Секторот за програмски работи, м-р Емилија Јаневска го образложи Мислење на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во врска со законската обврска на Собранискиот канал да емитува бесплатно политичко претставување. Таа рече дека бесплатното политичко претставување е форма на директен пристап на учесниците во изборната кампања до избирачите преку кое тие слободно и без паричен надоместок ги промовираат своите ставови, програми и кандидати. Изборниот законик покрај за Јавниот радиодифузен сервис, обврска за емитување бесплатно политичко претставување му наметнува и на Собранискиот

канал. Законската одредба не предвидува време за бесплатно политичко претставување на кандидатите на група избирачи и на кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори. Имајќи ги предвид, од една страна, важноста на бесплатното политичко претставување за сите учесници во изборниот процес, особено за оние кои не располагаат со финансиски средства за водење изборна кампања, и од друга страна, потребата избирачите да добијат информации за целината на изборниот процес и за сите учесници во него, што ќе придонесе за демократскиот карактер на изборите 2014 година, програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија би требало да обезбеди дополнително време за бесплатно политичко претставување на кандидатите на група избирачи и на кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори. Исто така, обврската за емитување бесплатно политичко претставување би требало да ја спроведува секојдневно од започнувањето до завршувањето на изборните кампањи за претседателските и за парламентарните избори во 2014 година. Јаневска истакна дека со оглед на тоа што од 24 март до 4 април ќе се води кампања за Претседателските избори, потоа од 5 до 11 април паралелно ќе се водат кампањите и за Претседателските и за Предвремените парламентарни избори, а во зависност од резултатите од првиот круг на гласање на Изборите за претседател, во периодот од 14 до 25 април или ќе се води кампања само за Парламентарни избори или ќе се водат две паралелни кампањи, а времето за бесплатно политичко претставување треба да се распореди според резултатите од последните парламентарни избори, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги препорачува тоа да се направи на следниов начин:

- Трите часа дневно да се поделат на половина меѓу политичките партии од власта и од опозицијата - 90 минути дневно за партиите од власта и 90 минути дневно за партиите од опозицијата;

- Да се обезбедат дополнителни 30 минути дневно за кандидатите на група избирачи и за кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори. Ова време да се распредели рамномерно меѓу сите учесници на Предвремените парламентарни избори кои не учествувале на претходните парламентарни избори;

- Во периодот од 24 март до 4 април 2014 година, минутите на партиите од власта да ги користи претседателскиот кандидат Ѓорге Иванов; минутите за партиите од опозицијата да ги делат претседателските кандидати Стево Пендаровски и Илијаз Халими според резултатите од последните парламентарни избори; претседателскиот кандидат на група избирачи, Зоран Поповски да користи 1/3 или 10 минути од дополнителните 30 минути за претставување на кандидатите на група избирачи и за кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори;

- По започнување на парламентарните избори, партиите од власта и од опозицијата, кои имаат потврдени листи на кандидати за пратеници од ДИК, сами да одлучат за распределбата на своето време за претставување, како и за тоа колку време ќе отстапат за претседателските кандидати. Истото важи и за претседателскиот кандидат од група избирачи подржан од политичката партија ГРОМ.

Емилија Јаневска додаде и дека бесплатното политичко претставување за целото времетраење на емитувањето мора да биде означено како „бесплатно политичко претставување“. Редоследот на емитување на претставувањата треба да се определи со ждрепка. Ако кандидатите за претседател на Република Македонија и политичките субјекти, учесници во Предвремените парламентарни избори, не го користат времето за бесплатно политичко претставување, програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија, секој

ден, на крајот од бесплатното претставување, треба да обезбеди информација за тоа кои кандидати не го искористиле отстапеното време во текот на денот.

Потоа следувааше дискусија, во која учествуваа членовите на Советот на Агенцијата, Лазо Петрушевски, Методи Стоименовски, Столе Наумов, Бранко Радовановиќ, Селвер Ајдини, како и Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски и Заменикот на претседателот на Советот на Агенцијата д-р Милаим Фетаи.

Членот на Советот на Агенцијата, Лазо Петрушевски, рече ја прочита од член 76 став 8 реченицата, чиј последниот дел вели: „во времетраење од **по 3 часа**“ и ги наведува и власта и опозицијата. Додаде дека да беше само 3 часа, сè ќе му беше јасно со нашиот предлог, но зборчето „по“ рече дека му значи 3 часа за власта, 3 часа за опозицијата, односно 6 часа. Додаде дека во објаснувањето на Агенцијата се пишани три часа. Побара да му се објасни зошто се пишани три часа вкупно, а не 6 часа?

Членот на Советот на Агенцијата, Методи Стоименовски, рече дека ако се прочита вториот дел надолу, убаво се кажува дека врз основа на резултатите од последните парламентарните избори.

Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски рече дека имал консултација со претседателот на Собранието и рече дека поентата е да имаат три часа дневно, од кои што половина за опозиција, половина за власта.

Членот на Советот на Агенцијата, Лазо Петрушевски, рече дека предлогот е коректно направен. Начинот на поделбата меѓу политичките субјекти е многу праведно направен и додаде дека не му беше јасно тоа со зборот „по“ и ако буквално се толкува законот, за него се 6 часа и тоа е грешка на тие што го составиле законот.

Членот на Советот на Агенцијата, Столе Наумов рече дека и 3 часа се премногу, а особено кај претседателските кандидати. Додаде дека од митинзите ако ги пуштат - не е бесплатна програма, говорите ако ги пуштат - не е бесплатна програма. Бесплатна програма е нивното претставување ако се појават во студио. Рече дека ова нема никаква концепција. Премногу е секој ден да зборуваат Стево Пендаровски и Ѓорѓе Иванов по 90 минути. Тој рече дека од новинарски аспект ова е многу, а од гледачки аспект - да не зборуваме.

Членот на Советот на Агенцијата, Бранко Радовановиќ рече дека час ипол е многу. Додаде дека на политичките партии да им дадеш и цел ден, малку ќе им биде. Меѓутоа и тие треба да имаат увид дека максимум концентрација со средоточеност може да биде 20 минути. После 20 минути, тие стануваат здодевени. Агенцијата треба да ги предупреди на тоа, бидејќи телевизиите добро знаат и затоа се прават дневниците да траат 20 до 30 минути.

Членот на Советот на Агенцијата, Столе Наумов рече дека е проблематичен последниот пасус од предложениот материјал, кој вели „По започнувањето на парламентарните избори партиите од власта и од опозицијата кои имаат потврдени листи на кандидати за пратеници од ДИК, сами да одлучат за распределбата за своето време за претставување, како и за тоа колку време ќе отстапат за претседателските кандидати. Истото важи и за претседателскиот кандидат од група избирачи поддржан од политичката партија ГРОМ.“ Рече дека кај другите, ќе се договараат бидејќи се истите и тие ќе си одлучат колку ќе му дадат на претседателскиот, нивни е кандидатот. Како ќе се договори ГРОМ со уште други десет листи?

Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски рече дека, на пример, за ВМРО ќе има листа и кандидат. И тие ќе си одлучат колку минути ќе му отстапат на претседателскиот кандидат. А кај дополнителните 30 минути, ние во моментот не знаеме колку листи ќе има. Ако има само три листи, тогаш ГРОМ ќе остане со 10 минути. Ако има 4 листи ќе биде по 7 и пол минути. Ако има 4 листи, од тие 7 и пол минути, политичката партија ГРОМ ќе одлучи колку ќе отстапи на Зоран Поповски, а колку ќе отстапи на парламентарните листи.

Членот на Советот на Агенцијата, Лазо Петрушевски рече дека кога ќе бидат познати кандидатите, Агенцијата ќе направи една табела и ќе даде едно дополнување на сето ова.

Членот на Советот на Агенцијата, Столе Наумов предложи да се додаде во последниот пасус реченицата „во зависност од бројот на потврдените листи од ДИК“.

Членот на Советот на Агенцијата, Селвер Ајдини рече дека според материјалот, редоследот се определува со ждрепка. Рече дека го интересира кога ќе го искористат терминот, преку ден, на полноќ или во прајм тајм и од кого зависи тоа?

Раководителот на Секторот за програмски работи рече дека во законот пишува за програмските сервиси на јавниот радиодифузен сервис дека бесплатно треба да биде од 16 до 23 часот, меѓутоа за собранискиот канал нема утврдено период.

Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски предложи да се додаде уште еден став, во кој ќе пишува да се води сметка да биде бесплатно политичко рекламирање во периодот кога ќе биде најдостапно на гледачите.

Советот на Агенцијата, едногласно, со 13 гласа „за“, од Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, Заменикот на претседателот на Советот на Агенцијата д-р Милаим Фетаи и членовите на Советот на Агенцијата: д-р Борис Арсов, м-р Алма Машовиќ, Селвер Ајдини, Замир Мехмети, Столе Наумов, Бранко Радовановиќ, Лазо Петрушевски, Антонио Јовановски, м-р Методија Јанчески, м-р Васко Петревски, Методи Стоименовски, го усвои предложеното Мислење на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во врска со законската обврска на Собранискиот канал да емитува бесплатно политичко претставување, заедно со предлогот на Членот на Советот на Агенцијата, Столе Наумов и со предлогот на Претседателот на Советот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски.

Советот на Агенцијата одлучи да му препорача на Собранискиот канал:

- Трите часа дневно да се поделат на половина меѓу политичките партии од власта и од опозицијата - 90 минути дневно за партиите од власта и 90 минути дневно за партиите од опозицијата;

- Да се обезбедат дополнителни 30 минути дневно за кандидатите на група избирачи и за кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори. Ова време да се распредели рамномерно меѓу сите учесници на Предвремените парламентарни избори кои не учествувале на претходните парламентарни избори;

- Во периодот од 24 март до 4 април 2014 година, минутите на партиите од власта да ги користи претседателскиот кандидат Ѓорге Иванов; минутите за партиите од опозицијата да ги делат претседателските кандидати Стево Пендаровски и Илијаз Халими според резултатите од последните парламентарни избори; претседателскиот кандидат на група избирачи, Зоран Поповски да користи 1/3 или 10 минути од дополнителните 30 минути за претставување на кандидатите на група избирачи и за кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори;

- По започнување на парламентарните избори, партиите од власта и од опозицијата, кои имаат потврдени листи на кандидати за пратеници од ДИК, сами да одлучат за распределбата на своето време за претставување, како и за тоа колку време ќе отстапат за претседателските кандидати. Истото важи и за претседателскиот кандидат од група избирачи подржан од политичката партија ГРОМ, чие време ќе се определи во зависност од бројот на потврдени листи на кандидати за пратеници.

Бесплатното политичко претставување за целото времетраење на емитувањето мора да биде означено како „бесплатно политичко претставување“. Редоследот на емитување на претставувањата треба да се определи со ждрепка, и да се емитуваат во периоди од деноноќието кога ќе се обезбеди поголема достапност до гледачите.

Ако кандидатите за претседател на Република Македонија и политичките субјекти, учесници во Предвремените парламентарни избори, не го користат времето за бесплатно политичко претставување, програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија, секој ден, на крајот од бесплатното претставување, треба да обезбеди информација за тоа кои кандидати не го искористиле отстапеното време во текот на денот.

Советот на Агенцијата го задолжи Секретаријатот горенаведеното Мислење да го достави до Собранискиот канал.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста горенаведеното Мислење да го објави на веб страната на Агенцијата.

Бр. 02-1749/3
27.03.2014 година
С к о п ј е

**Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги**
П р е т с е д а т е л,
д-р Зоран ТРАЈЧЕВСКИ, с.р.

Записникот го водеше,
Огнен Неделковски

Изработил / Одобрил: Огнен Неделковски